

som har en ubetinget offentlig Karakter, og som endda ikke er aldeles fastflaaet, saaledes at den — hvilket ikke kan negtes — ad Lovgivningsveien kan udvides ikke ubetydeligt. Seg vil altsaa sige, at jeg ogsaa kan finde det hensigtsmæssigt og rimeligt, om man, støttet paa Kirketiendens Hensigt — den Hensigt, hvorfor den i det Hele taget ydes — ogsaa vilde gaa til at fordre denne Tiende afløst ved Svang; men noget Saadant kan jeg ikke erkjende for Kongetiendens Bedkommende. Kongetienden er i Tidens Løb gaaet over til at være en ren privat Eiendomsgegenstand, som jeg ikke kan se, at der foreligger nogen Grund til, at man fra Statens Side skal gribe ind i. Seg indser ikke, at der er Grund til fra Statens Side at tvinge Kongetiendeerne til at finde sig i, at deres Eiendomsgegenstand, istedetfor at være en aarlig Afgift i Korn eller Penge, gaar over til at være en Pengekapital. Min første Indvending imod Lovforslaget er altsaa, at det forekommer mig, at det gaar for vidt, men jeg tror, at min næste Indvending er af større Betydning. Den ærede Ordfører har vel søgt at udvikle for os, at dette Forslag ikke var et Svangforslag, men formentlig var det en mærkelig Betydning, som der blev indlagt i Ordet Svang. Den ærede Ordfører syntes at mene, at der kun kunde være Tale om Svang, naar 2 Parter bleve tvungne, men det forekommer mig, at Svang er tilstede, saasnart een Part bliver tvungen, og dette Forslag gaar ud paa, at enten Yderen kan tvinge Gieren til at finde sig i en Afløsning, eller at Gieren kan tvinge Yderen til at finde sig i en saadan. I begge Tilfælde er der Svang tilstede. Nu forekommer det mig, at det vilde være tilstrækkeligt, hvis man i det Hele vil komme med et Forslag derom, at det da kun gik ud paa den ene Art af Svang, saa at den gav Yderen Ret til at afløse Tienden paa den Maade, som man kunde finde retfærdig og billig. At de ærede Forslagsstillere ogsaa have villet give Tiendeeren Ret til at fordre Tiende afløst (Afbrydelse) — er det ikke Meningen? Seg ser ikke rettere — have bragt dem til med Nødvendighed at fordre Statens Mellemkomst med Udstedelse af Obligationer osv.; men hele denne

Statens Mellemkomst kan formentlig aldeles undværes, hvis man vil indskrænke sig til at lade det være Yderen, som kunne fordre Tienden afløst. De finantstuelle Betænkkeligheder, som dette Forslag nødvendigvis maa opvække, — det kan gjerne være, at man i Tanken overdriver disse Betænkkeligheder, men det kan ikke undgaa, at de komme frem — vilde herved forsvinde, og tillige vilde selve den Afsløsningsmaade, som er foreslaaet, komme til at synes mere retfærdig, end det forekommer mig, at den nu er. Forslaget gaar jo nemlig ud paa, at de vedkommende Giere af Tienderne skulle nøies med en Afsløsningssum, beregnet efter kongelige Obligationers Kurs. Det tør da vel for det Første være tvivlsomt — og denne Tvivl yttrede forøvrigt selve det ærede Medlem (Gad), som førte Ordet for Forslagsstillerne — om denne Erstatning kan siges at være fuldstændig; men den bliver ganske vist endnu mindre fuldstændig, naar man ved en overordentlig forøget Udstedelse af kongelige 4 pCt. Obligationer med Nødvendighed trykker Kursen mere og mere. Seg tror derfor, at det i dobbelt Henseende vil kunne siges, at Afsløsningen ikke vil give fuld Erstatning; men saavidt jeg forstod det ærede Medlem fra Maribo (Frederiksen) rigtig, saa er det Meningen, at den skal være fuldstændig. Ganste vist syntes den anden ærede Forslagsstiller, Medlemmet for Fredericia (Gad), ikke ganste at mene, at dette var nødvendigt, idetmindste at dømme efter hans Ytringer. — Dette er altsaa mine Indvendinger mod Forslaget, at det tager alle tre Tiender med og ikke indskrænker sig ialtsald til de to, at det blander Staten og Statskassen med ind i Afsløsningen og at den Afsløsning, som Forslaget tilsigter at give, ikke fuldt ud kan siges at give en fuldstændig Erstatning.

Finantsministeren: Seg antager vel ikke, at Finantsministeren nærmest er kaldet til at repræsentere Regjeringen overfor det her foreliggende Lovforslag, men da jeg erfarer, at min ærede Kollega Indenrigsministeren ikke i dette Møde agter at tage Ordet for at udtale sig om Forslaget, har jeg anset det for rigtig, at jeg knyttede nogle Bemærkninger dertil.